

2005. június 8., szerda

P6_TA(2005)0227

A szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség

Az Európai Parlament állásfoglalása a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség (SZBJT) létrehozása terén 2004-ben elért eredményekről (EU-Szerződés 2. és 39. cikk)

Az Európai Parlament,

– tekintettel eljárási szabályzata 108. cikkének (5) bekezdésére,

- A. tekintettel 2004. március 11-i ⁽¹⁾ és 2004. október 14-i ⁽²⁾ állásfoglalásaira, melyekben összegezte a tamperei program megvalósítását, és megfogalmazta előzetes ajánlásait az Európai Tanács számára, amely 2004. november 5-én elfogadta a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térséggel (SZBJT) kapcsolatosan a következő öt évre vonatkozó iránymutatásokat meghatározó hágai programot,
- B. tekintettel a 2005. április 11-i vitára, valamint a Tanács és a Bizottság által a (B6-0164/2005 és B6-0165/2005) szóbeli kérdésekre adott válaszokra,
- C. mivel a tavalyi év során, az illegális bevándorlással kapcsolatos intézkedések egy részének az együttdöntési eljárás körébe történő bevonásán kívül nem történt meg a kívánt előrelépés az SZBJT megvalósítása terén, annak ellenére sem, hogy a védelem- és biztonságpolitika terén jelentős fejlődés volt tapasztalható a közösségi tevékenységet és a kormányközi együttműködést illetően is;
- D. mivel a fejlődés megakasztásával járó helyzet az Európai Tanácsban is előfordult, amely a 2004. év során három alkalommal is kénytelen volt elismerni az Unió döntéseinek megvalósításával járó nehézségeket a büntetőügyekben folytatott rendőrségi és igazságügyi együttműködés, valamint pontosabban a nemzetközi terrorizmus és bűnözés elleni küzdelem terén,
- E. aggodalommal figyelve azt a tényt, hogy az ismételt felszólítások ellenére kilenc régi és hat új tagállam mindmáig nem ratifikálta az Európai Unió tagállamai közötti kölcsönös bűnügyi jogsegélyről szóló 2000. május 29-i egyezményt, tizenegy ország pedig nem ratifikálta az Europol Egyezmény 2003. november 27-i jegyzőkönyvét,
- F. aggodalommal figyelve, hogy a tagállamok késve és nehézségek árán ültetik át a gyakorlatba az európai elfogatóparancsot, valamint hogy milyen félelmek tapasztalhatók a jogsegélynyújtás és a polgári ügyekben történő közvetítéssel kapcsolatosan, amelyeket egyesek csak a határon átnyúló esetekre korlátoznának; mindezen elemek bizonyítják a tagállamok közötti csekély bizalmat,
- G. tudatában annak, hogy a holtpontról való elmozdulás érdekében egyes tagállamok a szerződés keretein kívül fejlesztettek ki együttműködési formákat, mint például a „G5” csoport, vagy „majdnem döntési hatáskörrel bíró” intézményeket, például a FATF-ot a pénzmosás ellen, a dublini csoportot a kábítószer elleni küzdelem céljára, a berni csoportot az információcserére, csupa olyan intézményt, melyek kikerülnek a demokratikus ellenőrzés alól; abban a meggyőződésben, hogy a kívánatos és célszerű előrelépéseket megerősített együttműködés keretében kell megvalósítani (amint az az úgynevezett Schengen + esetében is történt),

⁽¹⁾ HL C 102. E, 2004.4.28., 819. o.

⁽²⁾ Elfogadott szövegek, P6_TA(2004)0022.

2005. június 8., szerda

H. abban a meggyőződésben, hogy mindezek az Unió hitelességét és tevékenységének legitimitását kezdik ki, egy olyan időszakban, amikor nagyszabású kihívásoknak kell megfelelnie akár a migrációs politika, a határőrizet, a szabadságjogok kiterjesztése, vagy a határokon átnyúló bűnözés illetve terrorizmus elleni küzdelem terén, valamint hogy mindenképpen sürgősen újra kell indítani a közös térség felépítését, és meg kell erősíteni a 25 tagállam közötti kölcsönös bizalmat, előkészítve a csatlakozást és a tagjelölt országok csatlakozását,

A demokratikus deficit sürgős megszüntetése és az egységes jogi keret előmozdítása az SZBJT-ben

1. ismételten felkéri a Tanácsot, hogy hozzon létre egységes jogi keretet az SZBJT-hez kapcsolódó politikák számára, és az EU-Szerződés 42. cikkének értelmében sürgősen helyezze át az igazságszolgáltatási és rendőri együttműködést a Közösség hatáskörébe, továbbá az EK-Szerződés 67. cikkének megfelelően tegye általánossá a minősített többségi szavazást a Tanácsban és az együttdöntési eljárást a SZBJT-hez kapcsolódó politikák terén;

2. felhívja a Tanács figyelmét arra, hogy a jelenlegi helyzetnek az alkotmány létrehozásáról szóló szerződés ratifikálásáig történő fenntartása nem csak tovább súlyosbítja a jelenlegi demokratikus deficitet, hanem lehetetlenné teszi a 25 tagállam közötti döntéshozatalt, és a döntések alkalmazásának ellenőrzését (amint az az Európai Tanács értékeléseiből is következik);

3. ebből következően felhívja a Bizottságot, hogy az EU-Szerződés 42. cikke alapján 2005. szeptembere előtt dolgozzon ki egy határozatra irányuló javaslatot, melynek értelmében a 29. cikkben említett területeken az intézkedések az Európai Közösséget létrehozó szerződés IV. címe alá tartoznak, meghatározva ugyanakkor, hogy ezek elfogadásához minősített többségre van szükség; felhívja a Tanácsot, hogy az EK-Szerződés 67. cikke alapján hozzon új határozatot a IV. cím által bevezetett közösségi intézkedéseknek az együttdöntési eljárás körébe történő felvételéről, valamint a Bíróság jogköre korlátozásainak feloldásáról;

4. felkéri a Tanácsot, hogy a lehető legrövidebb időn belül módosítsa eljárási szabályzatát oly módon, hogy, elérhetőek legyenek számára az előkészítés alatt álló jogalkotási aktusok szövegei, beleértve az e kérdéskörben megfogalmazott jogi véleményeket, amint azt a Parlament több alkalommal is kérte többek között a C-52/05P és C-39/05P ügyekben, csakúgy mint a tagállamok állásfoglalásai, és hogy nyilvános vitát és tanácskozást folytasson, különösen az SZBJT-vel kapcsolatos ügyekben; felkéri illetékes bizottságát, hogy ellenőrizze, hasznos lehet-e az említett ügyekben történő közbenjárás annak érdekében, hogy biztosítani lehessen az európai állampolgárokat érintő intézkedések átláthatóságát;

5. felhívja a Tanács figyelmét annak szükségességére, hogy a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség megvalósítása terén elérendő eredményeket az Európai Parlamenttel történő jóhiszemű együttműködés és a demokratikus elvek fényében kell megvalósítani, melyek értelmében az Európai Parlamentet már a kezdetektől fogva be kell vonni az európai jogalkotás előkészítésébe, nem csak a folyamat végén, amikor már megszületett a politikai egyezség;

6. javasolja a Bizottságnak, hogy vezessen be olyan eljárást, mely lehetővé teszi az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság rendszeres tájékoztatását az SZBJT külső szempontjairól, nevezetesen az egyezményekről szóló tárgyalásokról, a harmadik országokkal és a nemzetközi szervezetekkel folytatott párbeszédről; kéri a Bizottságot, hogy véglegesítse a „TRANS-JHA” elnevezésű kísérleti projektet, mely lehetővé teszi az SZBJT-vel kapcsolatos jogalkotási folyamatokra vonatkozó események és dokumentumok naprakész nyomon követését, amennyiben ezek az információk és dokumentumok elérhetőek az intézmények nyilvánosságában; felhívja a nemzeti parlamenteket, hogy csatlakozzanak ehhez a kísérleti projekthez azáltal, hogy on-line elérhetővé teszik az EU SZBJT-vel kapcsolatos intézkedéseinek elfogadásáról vagy átültetéséről szóló jogalkotási folyamatok előkészítő munkálatait;

2005. június 8., szerda

7. felhívja a tagállamokat, hogy ne ítéljék meg előzetesen az Európai Közösség és az Európai Unió hatásköreit a nemzetközi megállapodások tekintetében, és tegyenek meg mindent annak érdekében, hogy a nemzetközi egyezményekben szerepeljenek „összekötő záradékok”, melyek révén az Unió és a Közösség csatlakozhat az egyezményekhez, vagy legalább olyan „elválasztó záradékok”, melyekkel az adott egyezmény által érintett területen megőrizhetők az Unió vívmányai a tagállamok közötti viszonylatban;

8. bátorítja az Unió valamennyi intézményét, hogy folytassanak nyílt, nyilvános és rendszeres párbeszédet a reprezentatív szervezetekkel és a civil társadalommal, és könnyítsék meg az állampolgárok részvételét a közéletben; kéri a Bizottságot, hogy a lehető leghamarabb tűzzön napirendre olyan javaslatot, mely konkrét lépéseket tartalmaz ennek érdekében;

Szabadság, biztonság, jog és szolidaritás

9. úgy véli, hogy az SZBJT fejlesztésével kapcsolatos intézkedéseket integrálni kell a közösségi keretekben, nem csak jogi szempontokból, hanem a tagállamok és az állampolgárok közötti szolidaritás szellemében megvalósítandó politikai célkitűzések szempontjából is. Ennek érdekében a Bel-és Igazságügyi Tanácsnak nyitottabbá kell tennie tevékenységét, együttműködve az alábbi szervekkel:

- Fejlesztési Tanács, Általános Ügyek Tanácsa, Szociális Ügyek Tanácsa a bevándorlási, integrációs és visszafogadási politikák meghatározásakor,
- Költségvetési Tanács és Általános Ügyek Tanácsa a pénzügyi szolidaritásra vonatkozó intézkedések meghatározásakor, a határőrizeti rendszer és a menekültügyi és hazatelepítési politika végrehajtása keretében csakúgy, mint a polgári védelemhez, a katasztrófavédelemhez és a terrortámadások elleni védelemhez szükséges infrastruktúra kiépítésékor;

Az alapvető jogok előmozdításának integrálása

10. ismételten kifejezi meggyőződését, hogy az SZBJT megvalósítása még erőteljesebb elkötelezettséget kíván meg az európai és nemzeti intézmények részéről annak érdekében, hogy a lehető legmagasabb szintre lehessen eljutni az alapvető jogok védelme terén, egyrészt a személyek érdekében, másrészt pedig hogy elkerülhető legyen az elfogadott intézkedések átültetésének késése vagy visszautasítása. Azt javasolja ennek érdekében, hogy

- valamennyi új jogalkotási javaslatot, különösen az SZBJT-t érintőket megfelelő indoklással ellátott, az alapvető jogokra gyakorolt hatásokról szóló elemzéssel kelljen kiegészíteni; felkéri egyébként az alapvető jogokért felelős biztosok csoportját, hogy időszakosan tájékoztassák az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottságot az általuk tapasztalt jelentősebb problémákról, és biztosítsák egymás tevékenységének összehangolását,
- a Parlament a Tanácséval megegyező jogkörrel bírjon azokban az esetekben, amikor a Bizottság végrehajtási intézkedéseket fogad el a Közösség és az Unió jogalkotási aktsaival kapcsolatosan, és amikor ezek az aktusok érinthetik az alapvető jogokat, amint az gyakran előfordul az SZBJT terén,
- az SZBJT-ről szóló jövőbeli éves viták teremtsenek alkalmat arra, hogy meg lehessen vizsgálni az alapvető jogoknak az Unión belüli helyzetét az olyan speciális tematikus jelentések alapján, amiket erre a célra állít össze egyrészt a Bizottság az EK-Szerződés 212. cikke által előírt jelentési kötelezettség keretében, másrészt pedig az Alapvető Jogok Ügynöksége, „az alapvető jogok támogatásáról és védelméről: a nemzeti és európai intézmények, köztük az Alapvető Jogok Ügynökségének szerepéről” című, 2005. május 26-i állásfoglalása⁽¹⁾ szerint;

(¹) Elfogadott szövegek, P6 TA(2005) 208.

2005. június 8., szerda

11. úgy véli, hogy az alábbi intézkedéseket sürgősen meg kell tenni az alapvető jogok előmozdítása érdekében:

- megfelelő intézkedések meghozatala a kisebbségek integrálásának és a diszkrimináció bármely formája (EK-Szerződés 13. cikk) – ideértve az örökbefogadás során történő diszkriminációt is – elleni küzdelem előmozdítása érdekében, azt követően, hogy a Parlament újra konzultált a faj- és idegengyűlöletről szóló kerethatározatról,
- a tagállamokkal egyetértésben ki kell fejleszteni egy programot az európai igazságszolgáltatás minőségével kapcsolatosan, az igazságszolgáltatás minőségéről és a tagállamok büntetőjogának harmonizációjáról szóló, 2005. február 22-i tanácsnak címzett ajánlásának ⁽¹⁾ megfelelően,
- közös intézkedések elfogadása az európai polgári és büntetőügyi igazságszolgáltatáshoz való hozzáféréstől (elkerülve a kettős mérce alkalmazását a határon átnyúló ügyekben),
- az eljárási garanciák megerősítése a perek során, felhívja a Tanácsot, hogy a Parlament véleményének megfelelően sürgősen fogadja el a témához kapcsolódó kerethatározatot; felhívja a Bizottságot, hogy 2005. végéig terjessze be az alábbi témákban kilátásba helyezett jogalkotási javaslatokat:
  - * kölcsönös elismerés a pert megelőző fázisban,
  - * a szabadság korlátozása nélkül történő ellenőrzési intézkedések,
  - * a „ne bis in idem in abstentia” elve,
  - * méltányos bánásmód a bizonyíték megszerzése és felhasználása során,
  - * az ártatlanság vélelméből eredő jogok,
- az áldozatokkal való szolidaritást biztosító intézkedések elfogadása, különösen ha gyermekekről van szó,
- a Bel-és Igazságügyi Tanács által 2004. október 28-án ⁽²⁾ informálisan záradékkal ellátott Európai rendőrségi etikai kódex ⁽³⁾ EU általi formális átültetése, valamint a CEPOL szerepének megerősítése;

Világos célkitűzések meghatározása az Unió és a tagállamok számára

12. felhívja a Bizottságot, hogy a következő Európai Tanácson terjesszen be a hágai program végrehajtására vonatkozó programot, mely:

- megnevezi azokat a pontos célkitűzéseket, amiket a tagállamokkal egyetértésben el kell érni a következő öt év során a bűnözés visszaszorítása, a személyek védelme és a szabadságjogok erősítése terén,
- átlátható ellenőrzési mechanizmust helyez kilátásba európai és nemzeti szinten a célkitűzések végrehajtásához, és biztosítja az esetleges hiányosságok megfelelő elemzését;

Igazságszolgáltatás

13. emlékeztet rá, hogy a büntetőjogi együttműködés a bírói hatóságok és az állampolgárok közötti, valamint a bírói hatóságok egymás közötti kölcsönös bizalmán és elismerésén alapul; úgy ítéli meg, hogy ez a cél a közös szabályok kidolgozása és az érintett felek közötti információcsere révén teljesül majd, valamint a bírósági tisztviselők európai kérdésekkel kapcsolatos képzése segítségével; e tekintetben nélkülözhetetlen az Eurojust megerősítése egy európai ügyészség létrehozásának céljával;

14. előrelépést kíván elérni a polgári jogi együttműködés terén, nevezetesen a családjogban és a kereskedelmi jogban;

⁽¹⁾ Elfogadott szövegek, P6 TA(2005) 30.

⁽²⁾ Az Európai Unió Tanácsa, a Tanács következtetés-tervezetei a nemzetközi rendőrségi együttműködés szakmai szabályairól, Brüsszel, 2001. október 28. 11977/2/04.

⁽³⁾ Európai Rendőrségi Etikai Kódex, REC (2001) 10 ajánlás, amelyet az Európa Tanács Miniszteri Bizottsága 2001. szeptember 19-én fogadott el

2005. június 8., szerda

Migrációs, menekültügyi és határátlépési politikák

15. felkéri a Bizottságot, hogy terjessze be 2006 végére a létező schengeni, értékelési mechanizmust kiegészítő felügyeleti rendszerről szóló javaslatát;
16. kéri egy valódi, igazságos, méltányos és a migránsok alapvető jogait tiszteletben tartó európai menekültügyi és bevándorlási politika kidolgozását;
17. elutasítja a menekültügyi és bevándorlási politika külföldre helyezését és a bevándorlóknak szánt táborok vagy kapuk Európai Unión kívüli létrehozását;
18. Kéri a Bizottságot és a Tanácsot, hogy a Bel- és Igazságügyi Tanács által nemrégiben elfogadott, az EU és Líbia között létrejött megerősített menekültügyi együttműködési egyezmény ne rendelkezzen kollektív kiutasításról vagy olyan helyeken való adminisztratív célú fogva tartásról, ahol nyíltan megsértik az alapvető jogokat és ismerje el Líbiában is a menedékkérők jogait a Genfi egyezménynek megfelelően;
19. emlékeztet annak szükségességére, hogy létrejöjjön egy olyan közös bevándorlási politika, mely nem korlátozódik pusztán a jogszerűtlen bevándorlás elleni küzdelemre; egy, a jogszerű bevándorlással kapcsolatos politika azonnali kidolgozására szólít fel;
20. emlékeztet rá, hogy az európai migrációs politikát ki kell egészíteni egy olyan európai bevándorlási politikával, mely lehetővé teszi a bevándorlók számára többek között a szabályszerű munkaerőpiaci beilleszkedést, az oktatáshoz és képzéshez való jogot, a szociális és egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzájutást, a társadalmi, kulturális és politikai életben való részvételt;
21. tudomásul veszi a Bizottság gazdasági migráció kezelésének európai uniós megközelítéséről szóló zöld könyvének (COM(2004) 811) tartalmát; emlékeztet rá, hogy az európai gazdasági bevándorlásnak nem szabad pusztán az európai munkaerőpiaci igényekre korlátozódnia, hanem tekintettel kell lennie a migráció valamennyi típusára, beleértve a családegyesítést is; sürgeti, hogy az európai gazdasági bevándorlást támogassa a migránsok befogadásáról szóló európai szabályok jelentős összehangolása, és hogy mindez a munkaerőpiaci diszkrimináció elleni küzdelem részévé váljon;
22. felhívja az Európai Uniót és a tagállamokat, hogy ratifikálják a migráns munkavállalók és családtagjaik jogainak védelméről szóló nemzetközi egyezményt, melyet az ENSZ közgyűlése 1990. december 18-án fogadott el, valamint az ILO migráns munkavállalókról szóló 97. és 143. egyezményeit; felkéri a Bizottságot, hogy határozataiban és kerethatározataiban vegye át azokat a rendelkezéseket, amelyek az ENSZ egyezményben szerepelnek;
23. aggodalommal figyeli az Európai Unió hazatelepítési politikáját, különösen a közös járatokat a bevándorlók eltávolítására; emlékeztet rá, hogy a harmadik államokkal megkötött visszafogadási egyezményeknek a valódi párbeszédre kell alapulniuk, és tekintetbe kell venniük ezen államok igényeit; a párbeszédnek lehetővé kell tennie a politikai együttműködést és a közös fejlődést annak érdekében, hogy fel lehessen számolni a migráció okait;
24. sürgeti a Bizottságot, hogy biztosítsa a védelemre szorulóknak biztonságos bejutását az Európai Unióba, és kérelmük megfelelő elbírálását, valamint a nemzetközi emberi jogi normák és menekültügyi szabályok, különösen a visszatoloncolás tiltását kimondó elv szigorú betartását;
25. emlékezteti a Bizottságot, mint a szerződések őrét arra, hogy az EU-Szerződés 6. cikke és az EK-Szerződés 63. cikke értelmében feladatai közé tartozik a menekültjog tiszteletben tartásának ellenőrzése az Európai Unióban, és hogy a bizonyos tagállamok által az utóbbi időben végrehajtott kollektív kitoloncolások megkérdőjelezik, hogy e tagállamok tiszteletben tartják-e az Unió jogrendjéből eredő kötelezettségeiket;

2005. június 8., szerda

26. emlékeztet egy olyan közösségi bevándorlási és menekültügyi politika szükségességére, mely a legális bevándorlási csatornák megnyitásán és a bevándorlók és menekültek alapvető jogainak közös védelméről szóló normákon alapul az egész Unióban, amint azt az 1999. évi tamperei Európai Tanács is kimondta, és a hágai program révén megerősítette;

27. ismételten kifejezi fenntartásait a legkisebb közös nevezőn alapuló megközelítéssel szemben, ami a Tanács menekültügyi eljárásairól szóló irányelvtervezetét jellemzi, és felszólítja a tagállamokat, hogy biztosítsák a 2004/83/EK irányelv⁽¹⁾ gyors átültetését;

A szervezett bűnözés és a terrorizmus elleni küzdelem

28. ismételten kifejezi meggyőződését, hogy az Unión belüli valamennyi biztonsági politika megköveteli nem csak a kölcsönös bizalmat, hanem a közös célok kitűzését, a megfelelő források biztosítását, és a polgárok számára biztosított jogi keretet és garanciákat is. Ebből a szempontból sajnálatos:

– egyrészt, hogy még nincs olyan európai belső biztonsági stratégia, mely megfogalmazza a konkrét célokat, meghatározza, hogy ki felelős a végrehajtásáért, kimondja, hogy milyen eredményeket vár el, és megnevezi a teljesítmény értékelésekor használt objektív kritériumokat,

– másrészt, hogy az európai szinten elérendő célok terén tapasztalható bizonytalanság ellenére, a tagállamok elvárják (az adatok hozzáférhetősége elvének alkalmazásával) az operatív jellegű vagy a személyek mindennapi tevékenységével kapcsolatos (utazás, kommunikáció) adatok begyűjtésére és rendelkezésre bocsátására vonatkozó általános intézkedések meghozatalát;

29. úgy határoz, hogy a Tanács által az e témában rendelkezésre bocsátott információk hiányában, megbízza illetékes parlamenti bizottságát azzal, hogy ellenőrizze, milyen stratégiai és operatív intézkedések születnek jelenleg a terrorizmus és a szervezett bűnözés megfékezésére; ennek érdekében az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság 2005. végéig meghallgatja az alábbiakat:

– a SITCEN és az Európai Bizottság Igazságügyi, Szabadságjogi és Biztonsági főigazgatóságának a szervezett bűnözés elleni politikákért felelős vezetőit,

– az EUROPOL, az EUROJUST és az OLAF felelős vezetőit, hogy megismerhesse a tagállamok és az uniós szervek közötti együttműködés jelenlegi helyzetét, és az együttműködés hiteles távlatait,

– az INTERPOL felelős vezetőjét, hogy megismerhesse e szervezet, valamint a tagállamok, az Unió és az ügynökségek, és azok információcserét lehetővé tevő rendszerei közötti együttműködés távlatait,

– a nemzeti igazságügyi és rendőri hatóságokat, hogy megismerhesse a tagállamok egymás közötti, és az Unióval, valamint annak ügynökségeivel folytatott együttműködés valós kiterjedését (információcsere, közös egységek, bilaterális egyezmények.),

– a nemzeti parlamenteknek a fent említett témákért felelős képviselőit;

30. felkéri továbbá a Bizottságot:

– hogy mutassa be az EUROPOL közösségi jogalapját az európai alkotmány létrehozásáról szóló szerződés hatályba lépése előtt, és tegyen lehetővé előrehaladott együttműködési formákat az EUROPOL és az EUROJUST között, valamint biztosítsa e két szerv megfelelő ellenőrzésének lehetőségét az Európai Parlament és a nemzeti parlamentek számára,

– hogy mutassa be annak a jogalapját, hogy létrejöhhessen egy európai nyilvántartás azokról a személyekről, csoportokról és tevékenységekről, melyeket érintik a terrorizmus elleni küzdelem keretében meghozott korlátozó intézkedések, valamint azokról a személyekről, akik veszélyt jelenthetnek a közrendre nézve (Schengeni Egyezmény 96. és 99. cikke);

⁽¹⁾ HL L 304., 2004.9.30., 12. o.

2005. június 8., szerda

Az általános ellenőrzési politika, az arányosság igénye és az adatvédelem

31. osztja az Európai Tanács azon megközelítését, hogy racionális módon kell kezelni azokat az adatokat, amelyekkel az Unió és a tagállamok rendelkeznek; emlékeztet ugyanakkor arra, hogy az összes információtechnológiai rendszert, amelyek az Unió biztonsági politikájáról szóló, adott esetben jelentős információkat továbbítják, meghatározott célokkal és az arányosság elvének tiszteletben tartása mellett hozták létre, ami a demokratikus társadalmakban indokolhatja használatuk korlátozását adatvédelmi szempontokból;

32. emlékeztet arra, hogy ezek a korlátok nem söpörhetők félre a terrorizmus és a szervezett bűnözés elleni küzdelem új igényeire hivatkozva, hanem előzetesen egyetértésre kell jutni az elérendő célokat illetően, és meg kell határozni, hogy milyen információk nélkülözhetetlenek a kifizített célok eléréséhez, valamint hogy megfelelő időre az illetékes hatóságok rendelkezésére kell bocsátani ezeket az adatokat; ismételten kéri, hogy az amerikai hatóságok számára átadott adatok esetében történjen meg a „pull” jellegű rendszerről a „push” jellegű rendszerre történő áttérés, és, hogy továbbra is a leghatározottabb fenntartásokkal viseltetik egy, az Europol felelőssége alá tartozó európai PNR rendszer létrehozásával szemben, amint az „A légiutasok nyilvántartási adatállományának (PNR) továbbításáról: átfogó EU megközelítés” című bizottsági közleményben (COM(2003) 826) szerepel; kéri a Bizottságot és a Tanácsot, hogy vegyék figyelembe a PNR-ről szóló, 2004. március 31-i állásfoglalását ⁽¹⁾ a harmadik államokkal vagy a nemzetközi szervezetekkel, különösen a Nemzetközi Polgári Repülési Szervezettel (ICAO) folytatott tárgyalásokkal összefüggésben;

33. figyelmezteti a Tanácsot az informatikai rendszerek interoperabilitásából adódó veszélyekre;

34. megismétli arra vonatkozó kérését, hogy közös kritériumok kerüljenek meghatározásra az adatvédelemnek a biztonság területén felmerülő kérdéseivel kapcsolatosan, alapul véve az Európai Tanács és az Európai Adatvédelmi Hatóságok Értekezlete által kimondott elveket ⁽²⁾, és megismétli felkérését, hogy az EUROPOL, az EUROJUST, az SIS és a SID melletti nemzeti és európai hatóságok bevonásával jöjjön létre egy közös hatóság a személyes adatoknak az igazságszolgáltatási és rendőrségi együttműködés keretében történő védelmére; véleménye szerint ez a hatóság lenne felelős azért, hogy ellenőrizze az adatvédelmi normák európai hatóságok általi betartását, és támogassa e hatóságokat a jogalkotás terén;

35. emlékeztet az útiokmányok biztonsága megerősítésének szükségességére; ugyanakkor igen fontos a választott technikai megoldás, hiszen csak így garantálható a biometria használatának hatékonysága és az adatok fizikai védelme a nem engedélyezett hozzáférés ellen; alapvető fontosságú, hogy a technikai specifikációkat egyszerre rögzítsék olyan eszközökkel, melyek ár-hatékonyság aránya kedvező, és biztonságosak az adatrögzítés, a kezelés, a tárolás és a felhasználás során; jelzi, hogy az Európai Uniónak felesleges túl gyors megoldást keresnie, mely később alkalmatlannak bizonyulhat;

36. emlékeztet arra, hogy a 29. cikk szerinti munkacsoport és az Európai Adatvédelmi Biztos úgy vélekednek, hogy az adatok visszatartásáról szóló 2004. áprilisi nemzeti kezdeményezések nem egyeztethetők össze az emberi jogokról szóló európai egyezményrel és az Európai Unió alapjogi chartájával;

37. hangsúlyozza, hogy az összegyűjtött adatok elemzésének költségeit az adatot igénylő testületnek kell fedeznie, hogy így elkerülhető legyen a kérések aránytalan száma;

38. ismételten nehezményezi az átláthatóság és a nyilvános vita hiányát az ilyen jellegű technológiák bevezetését illetően, különösen az ICAO műszaki csoportjaival és az USA közigazgatásával folytatott tárgyalások során; emlékeztet arra, hogy ellenzi az RFID chippek használatát az európai állampolgárok útleveleiben, és felkéri a Bizottságot, hogy végezze el e technológiák mélyreható ellenőrzését, mielőtt kötelezővé tenné ezek használatát több százmillió dokumentumon.

39. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezen állásfoglalást az Európai Tanácsnak, a Tanácsnak, a Bizottságnak és a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek.

⁽¹⁾ HL C 103. E, 2004.4.29., 665. o.

⁽²⁾ Ld. Elfogadott szövegek, 2005.6.7., P6_TA(2005) 223.